

OPLEIDING DUURZAME GEBOUWEN

GEBOUWSCHIL: ISOLATIE VAN DE VOORGEVEL

HERFST 2025

Isolatie langs de buitenzijde

Focus op bevestigingen en bouwknopen

Gérôme FORTHOMME

- ▶ Valideren van de samenstellingen van wanden/afwerkingen
- ▶ Beheren van de bouwknopen
 - ⇒ **Dimensioneren van de doelstellingen, rekening houdend met alle factoren, voor er aan de isolatiewerken wordt begonnen**
 - ⇒ **Voorafgaand te plannen fasering van de werken**

SAMENSTELLING VAN DE WANDEN

- ▶ **Details en afwerkingen**

- ▶ Bevestigingstypes

BOUWKNOPEN

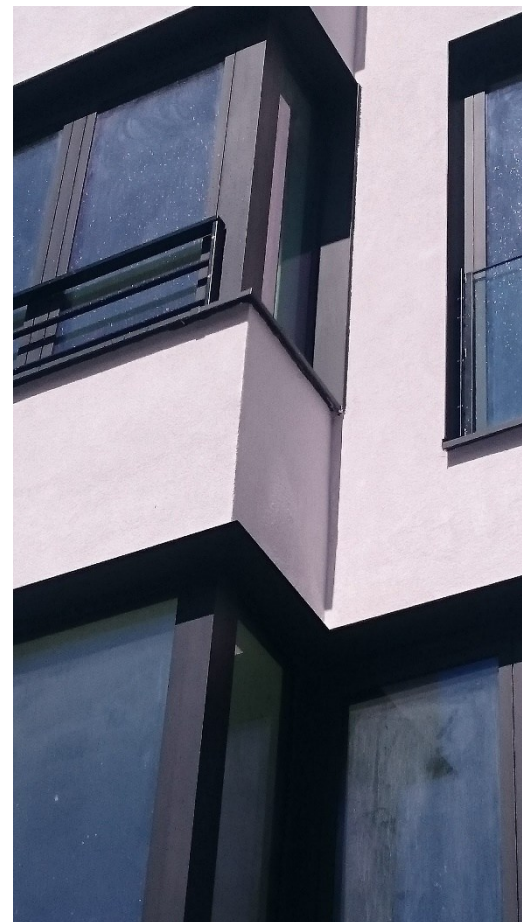
- ▶ ETICS
- ▶ Houten buitenbekleding
- ▶ Buitenbekleding uit platen
- ▶ Steenstrips op isolatie
- ▶ Gevelstenen
- ▶ Begroeide gevel

ETICS

Bron: BROUAE + INDIGENES ARCHITECTS

Bron: INDIGENES

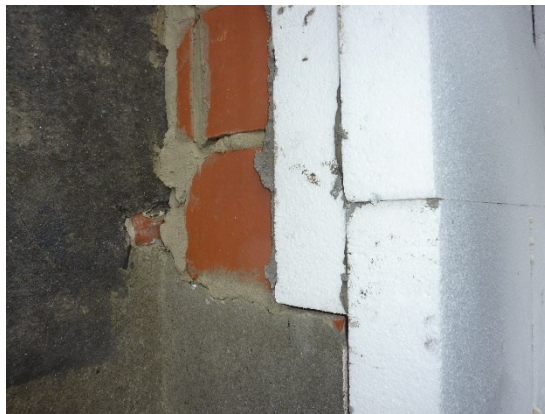
ETICS

Bron: INDIGENES ARCHITECTS

ETICS

Houten buitenbekleding

Voorgevel - VOOR

Voorgevel - NA

Bron: RYA

Houten buitenbekleding

Bron: BROUAE

Continue opleiding “Le bois dans la construction” (UCL)

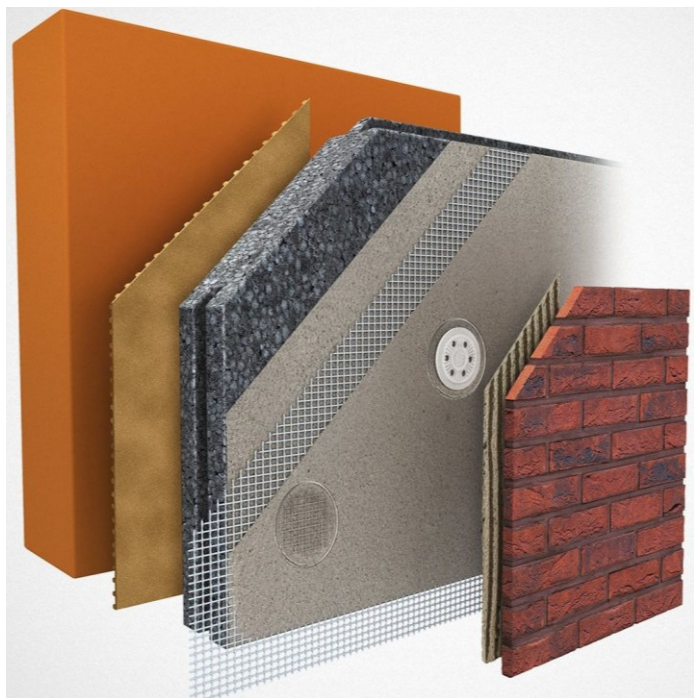
Buitenbekleding uit platen / uit leien

Bron: BROUAE (EPB) + DG ARCHITECTS

Steenstrips op isolatie

Bron: WIENENBERGER

Gevelstenen

Bron: BROUAE & INDIGENES ARCHITECTS

Gevelbakstenen

Bron: BROUAE & INDIGENES ARCHITECTS

20 cm tussen de ondergrond buiten
en onderste regel uit hout

1e doorlopende laag
niet-doorlopende bevestiging

hoekprofielen met thermische onderbreking
voor blauwe steen

SAMENSTELLING VAN DE WANDEN

- Details en afwerkingen
- **Bevestigingstypes**

BOUWKNOPEN

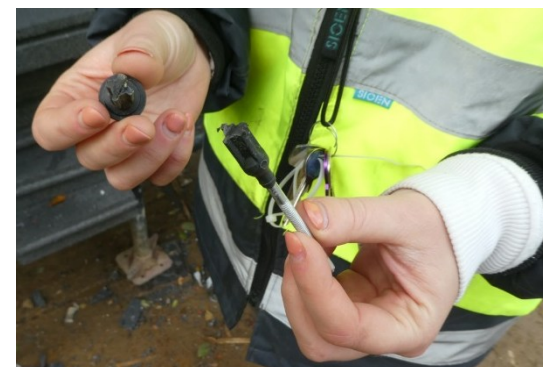

ETICS

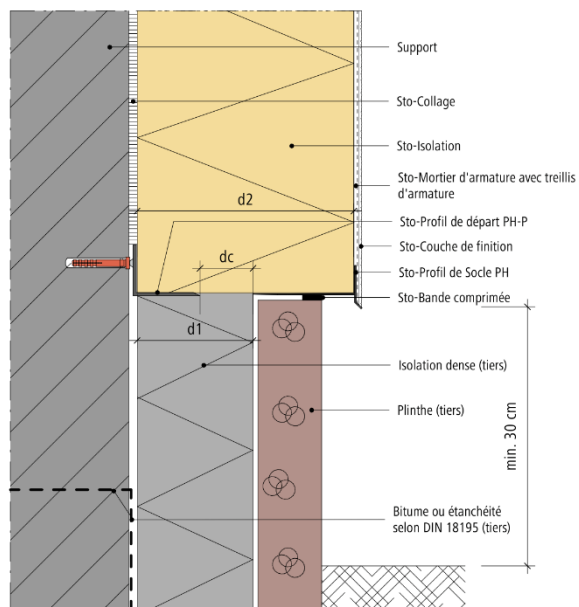
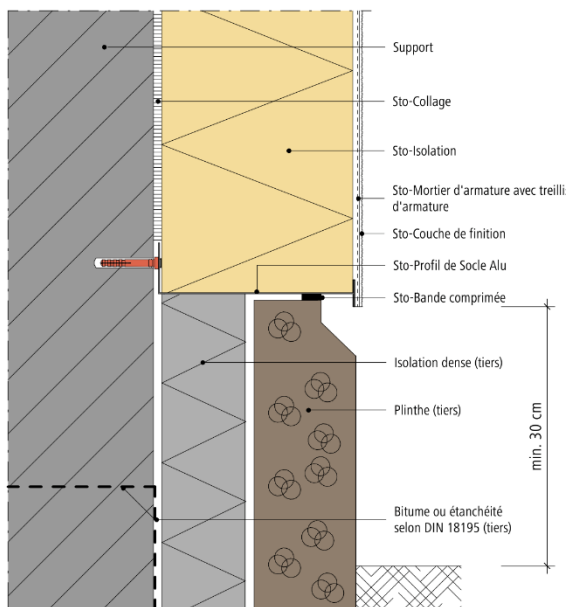
Model	EJOT	STO	STO
Merk	NTK U	H 60	Eco T SK-01
Type	Synthetisch	Metaal	Hybride
Richtprijs (2021)	€ 0,30 < u < € 0,81	€ 0,50 < u < € 2,90	€ 0,30 < u < € 1,45

⚠️ Ψ-waarde [W/K] fabrikant: weinig betrouwbaar ↔ isolatiedikte, isolatietype, ...

ETICS

Steun die door de isolatie gaat ❌ Steun bestaande uit 2 delen ✅

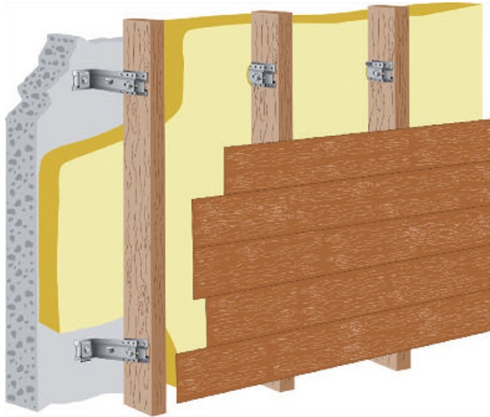
Bron: STO

Bron: BROUAE

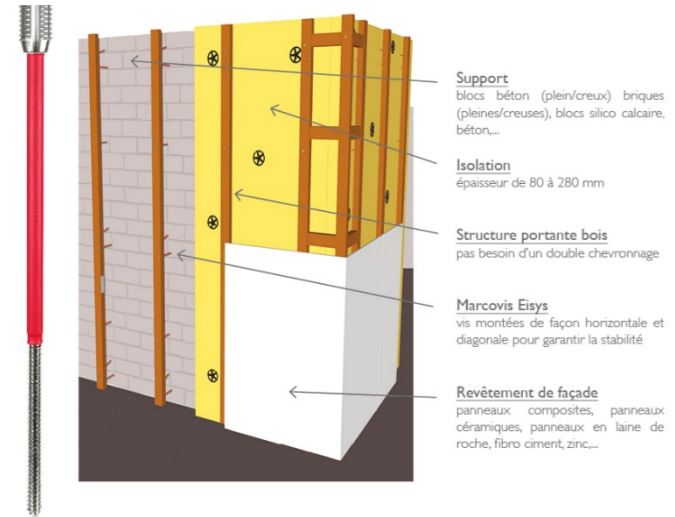
Buitenbekleding met houten geraamte

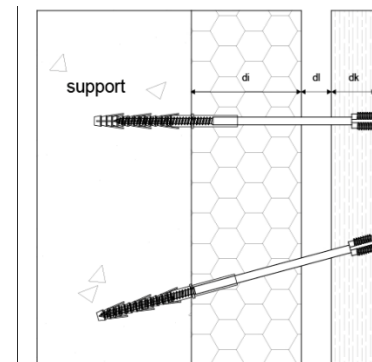
Metaal dat door de isolatie gaat

Bron: WURTH - ITE

Hybride bevestiging + kleinere doorsnede = minder warmteverlies

Bron: ETANCO– Marcovis Eisys

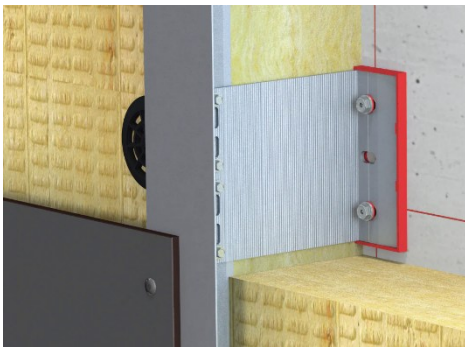
Buitenbekleding

- ▶ Metaal dat door de isolatie gaat
Keuze: roestvast staal, gegalvaniseerd staal, ...
- ▶ Invloed op de prijs?
BEH.

Bron: HILTI - VTR

Metaal met thermische versterking

Bron: HILTI - MFT

Kunststof die door de isolatie gaat

Bron: HILTI – MFT Fox VT

Bron: BROUAE + Atelier R

Modelwijk

Bron: BROUAE

Buitenbekleding

- impact van de bevestigingen

U_{max}: 0,24 W/m².K

Solution 100% GALVA	CHI (W/K)/ U(W/m ² K)	Nombre de fixations par m ²	% par type	
Valeur U sans fixation	0,155			0,1550
Equerres galva LR80	0,0350	2,142	100,00%	0,0750
Equerres Inox LR80	0,0127	2,142	0,00%	0,0000
Equerres galva LR60	0,0420	0,822	100,00%	0,0345
Equerres Inox LR60	0,0227	0,822	0,00%	0,0000
Valeur U équivalente avec fixations				0,2645

+ 70 % van initiële U

Invloed op U-waarde van wand

Solution 100% INOX	CHI (W/K)/ U(W/m ² K)	Nombre de fixations par m ²	% par type	
Valeur U sans fixation	0,155			0,1550
Equerres galva LR80	0,0350	2,142	0,00%	0,0000
Equerres Inox LR80	0,0127	2,142	100,00%	0,0271
Equerres galva LR60	0,0420	0,822	0,00%	0,0000
Equerres Inox LR60	0,0227	0,822	100,00%	0,0186
Valeur U équivalente avec fixations				0,2008

+ 30 % van initiële U

Compromis met AA en BH:
gemengde oplossing

Solution MIXTE	CHI (W/K)/ U(W/m ² K)	Nombre de fixations par m ²	% par type	
Valeur U sans fixation	0,155			0,1550
Equerres galva LR80	0,0350	2,142	48,50%	0,0364
Equerres Inox LR80	0,0127	2,142	51,50%	0,0140
Equerres galva LR60	0,0420	0,822	100,00%	0,0345
Equerres Inox LR60	0,0227	0,822	0,00%	0,0000
Valeur U équivalente avec fixations				0,2399

+ 55 % van initiële U

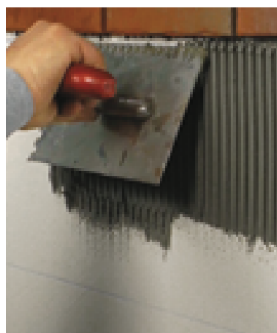
Na regen... komt zonneschijn!

Zonder thermische onderbreking zal, na een regenbui in de winter, het afwerkingspaneel sneller drogen op de plaats van de zwakke punten

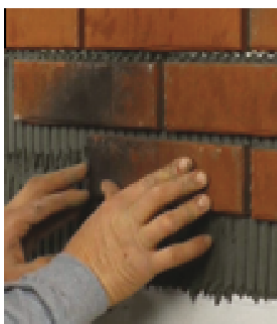
Steenstrips op isolatie

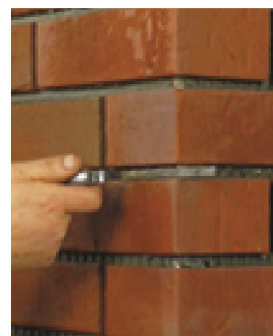
Appliquer le mortier colle StoColl KM FR sur toute la surface et peigner à la verticale au moyen de la truelle crantée 10 x 10. N'appliquer que la quantité de mortier strictement nécessaire sur le moment. Éviter la formation d'une pellicule.

Coller les briquettes si possible de haut vers le bas et à partir de l'angle du bâtiment.

Coller en appuyant fortement les briquettes selon un mouvement horizontal. Veiller à éviter la formation de cavités ! Poser les briquettes dans l'intervalle. Une vérification visuelle permet de rectifier les joints.

Lisser les joints au moyen d'un fer à joints. Les briquettes sont ainsi entourées de colle ; il convient d'éviter un passage ultérieur avec de l'eau jusqu'au jointoiment définitif. Cette méthode permet en outre d'obtenir une profondeur de joints régulière et suffisante (profondeur de joints > épaisseur de briquettes). Éliminer les éventuelles salissures au moyen d'une éponge.

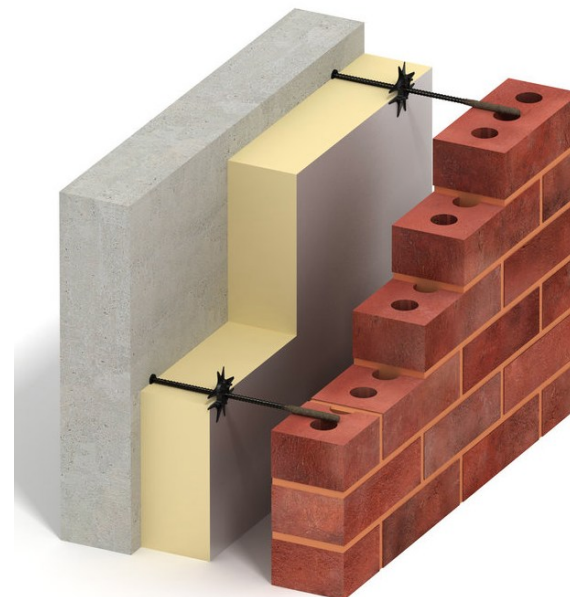

Balayer les joints après séchage complet du mortier colle.

Bron: STObriick

Gevelsteen

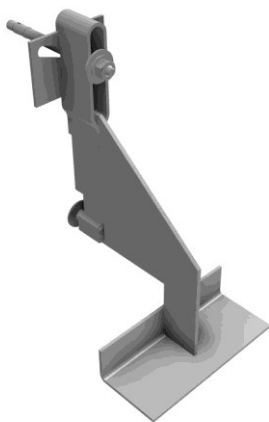

Bron: PLAKA - Teplo

Gevelsteen

Kroonlijst - Console

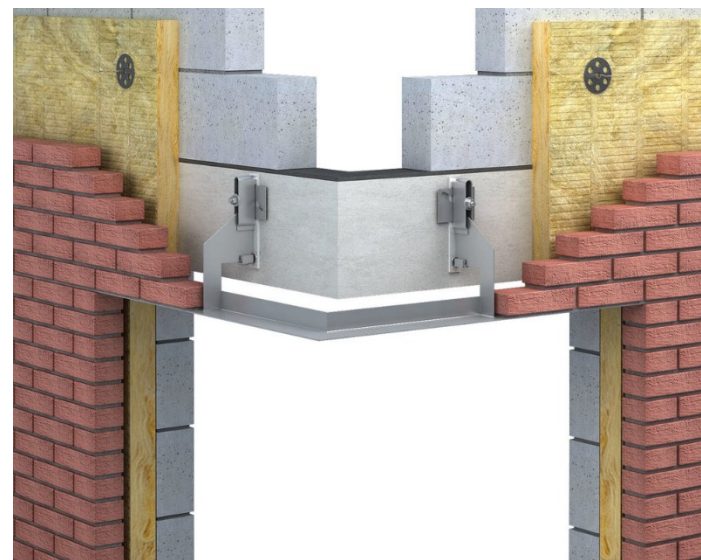

Bron: PLAKA - Korbo

Thermische versterking

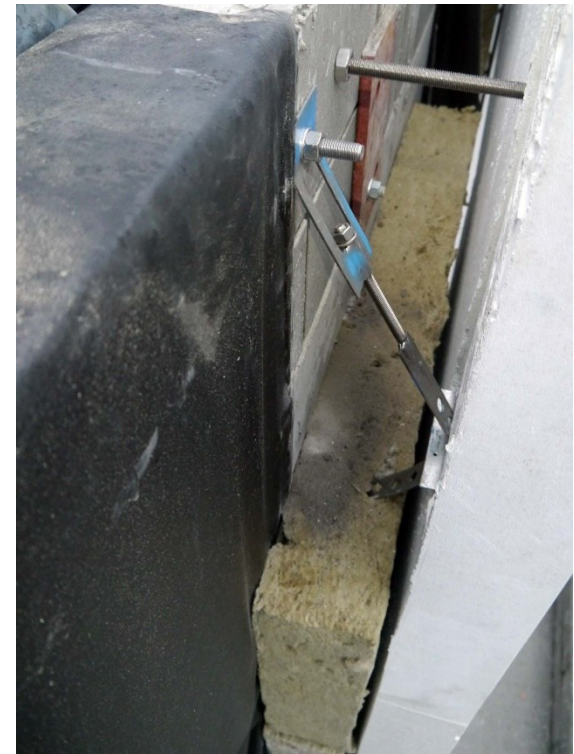
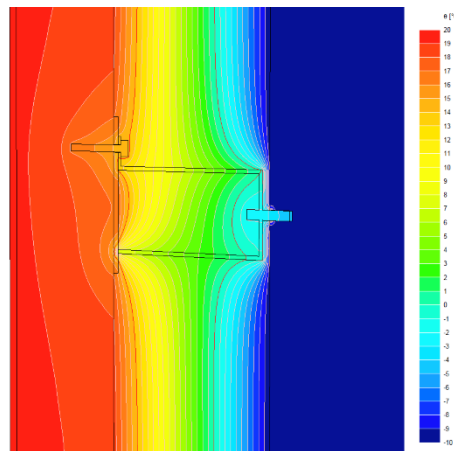
Bron: PLAKA – Thermi-K

Stenen buitenbekleding

Bron: BROUAE

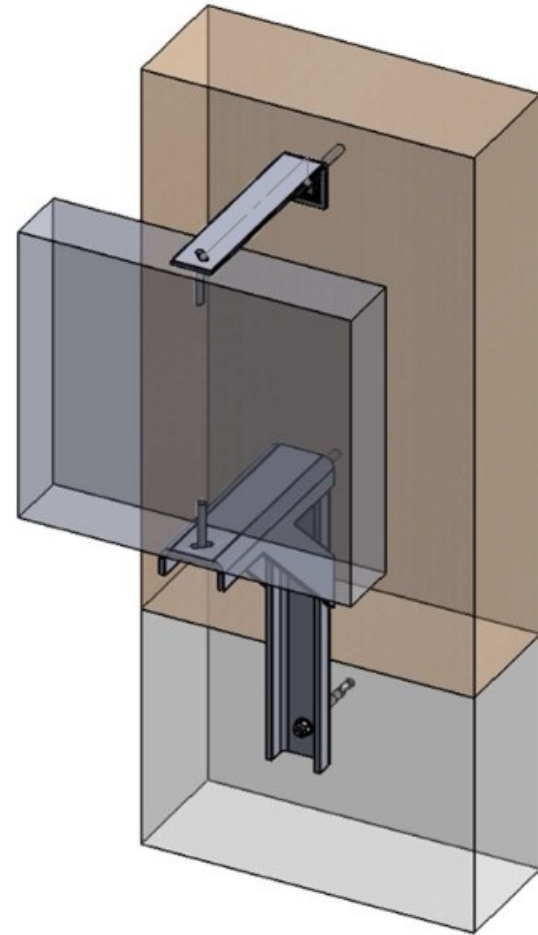
PLAKA – Stonefix

Stenen buitenbekleding

Bron: BROUAE + Espace Architectes +
Marie Lecloux

Bron: FIXINOX

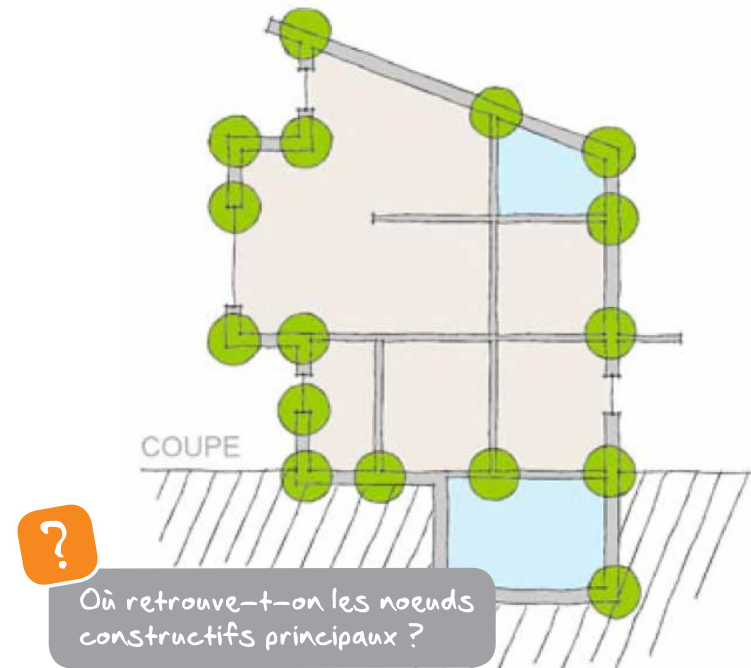
SAMENSTELLING VAN DE WANDEN

BOUWKNOPEN

- ▶ **Aandachtspunten**

- ▶ Muurvoetingen
- ▶ Mandelige elementen (isolerend pleisterwerk/bekleding)
- ▶ Dorpels
- ▶ Bestaande balkons
- ▶ Schrijnwerk
- ▶ Kroonlijsten (uit beton/met kroonlijstladder)
- ▶ Loos dak / uitkragende dakverlenging
- ▶ Opgaande dakranden (borstweringen)
- ▶ Regenwaterpijpen

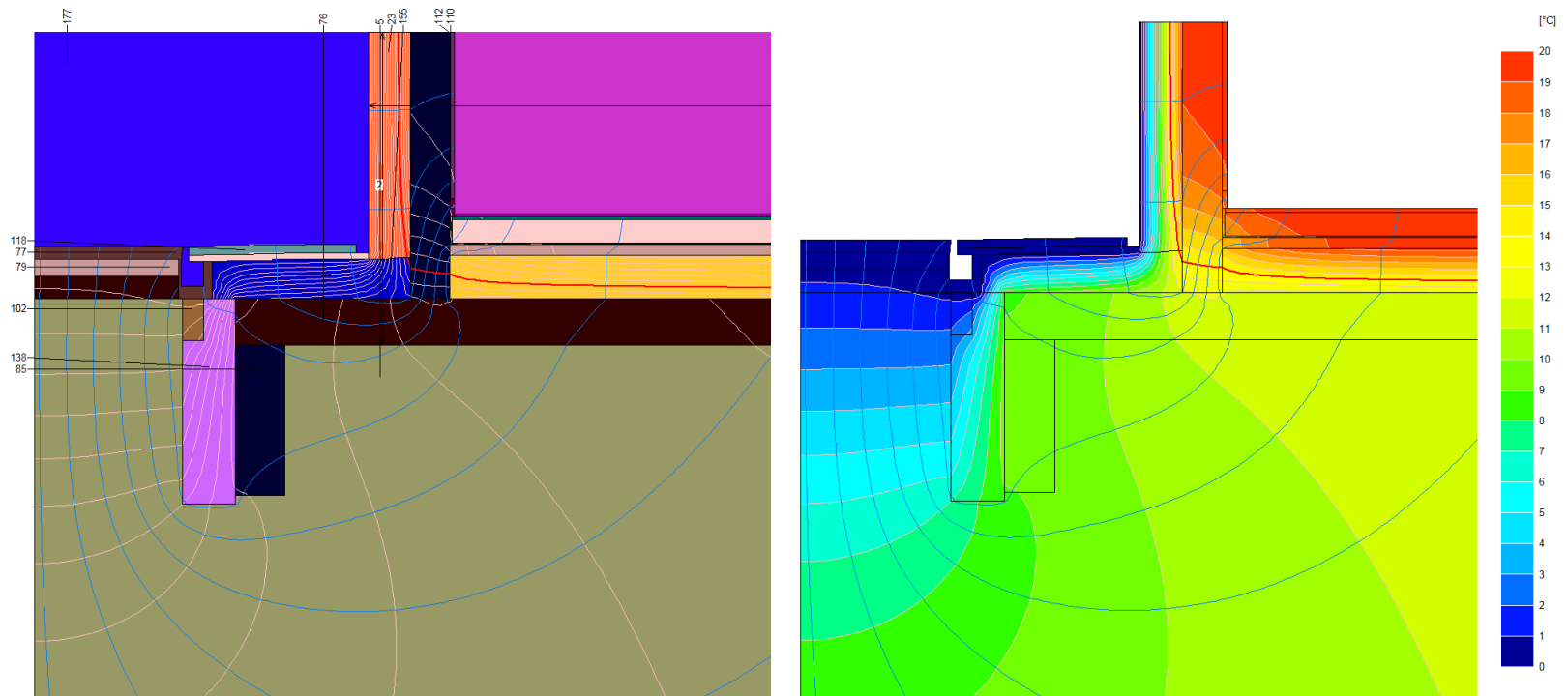
Muurvoeting / vloerplaat op volle grond ✓

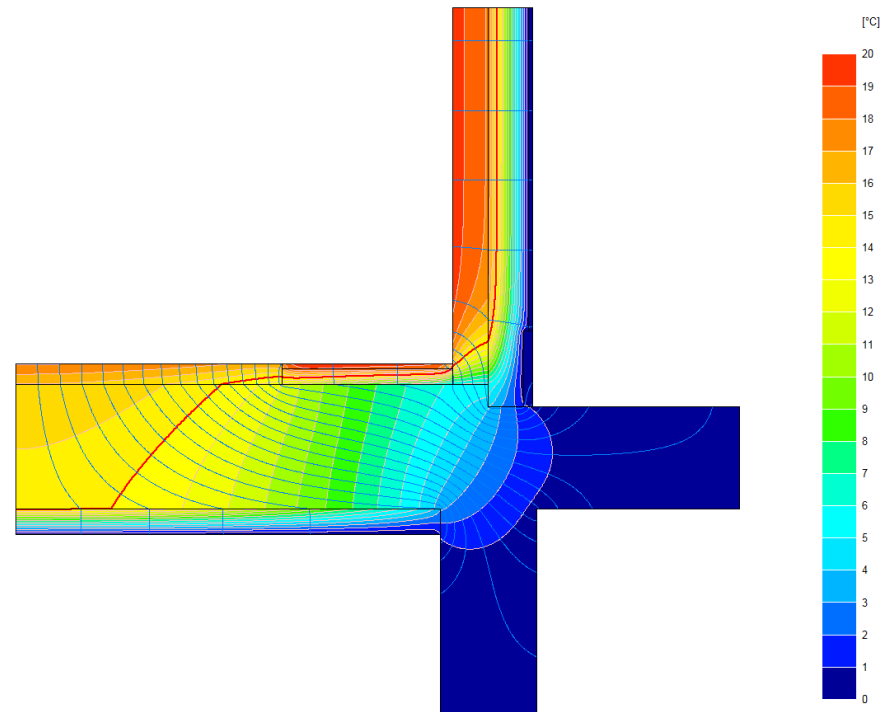
Bron: BROUAE

Muurvoeting / vloerplaat op volle grond ✓

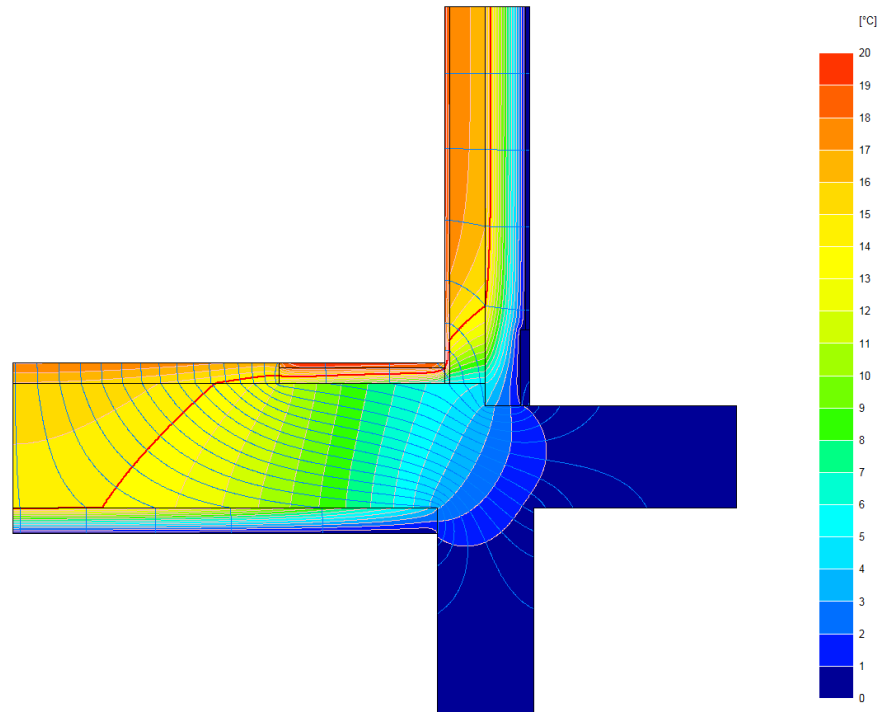
Muurvoeting / vloerplaat op parking ✓

Zonder houtvezels op de binnenmuur

Muurvoeting / vloerplaat op parking ✓

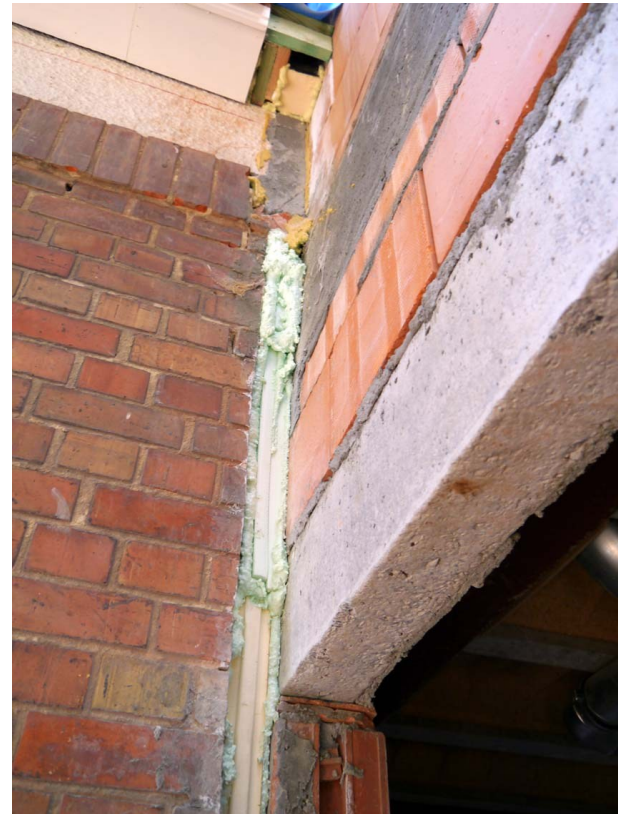

Met houtvezels op de binnenmuur

Mandelige elementen (isolerend pleisterwerk/bekleding)

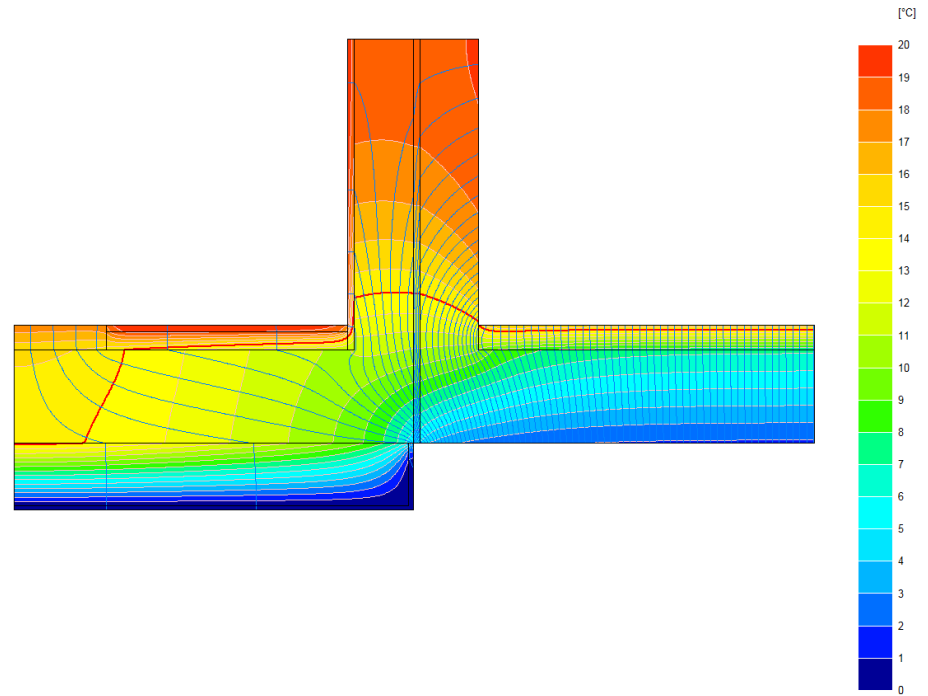
- Aansluiting buiten- en binnenisolatie

Bron: BROUAE

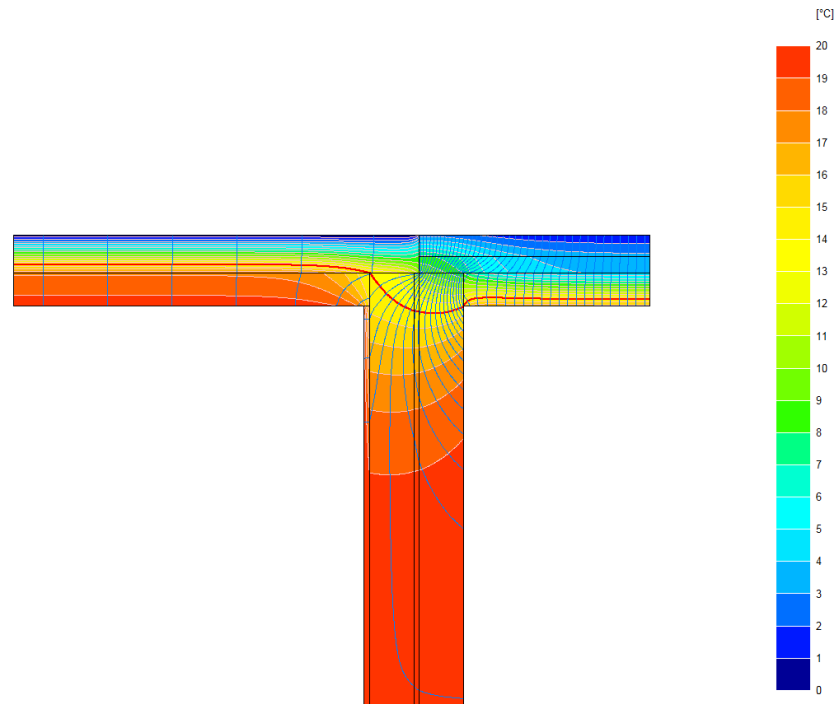
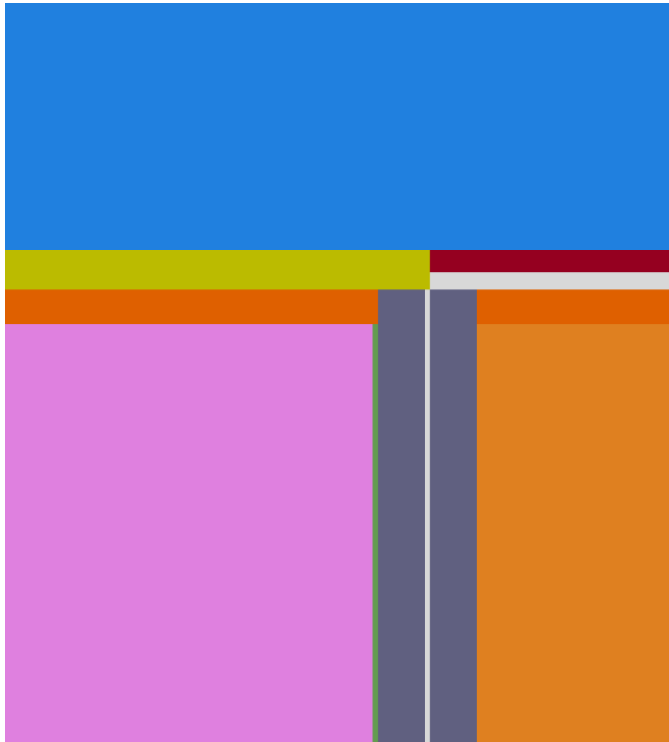
Mandelige elementen (isolerend pleisterwerk/bekleding)

Risico van condensatie voor het aangrenzende gebouw: belang van de binnentemperatuur ervan

Mandelige elementen (isolerend pleisterwerk/bekleding)

Risico van condensatie voor het aangrenzende gebouw: belang van de binnentemperatuur ervan

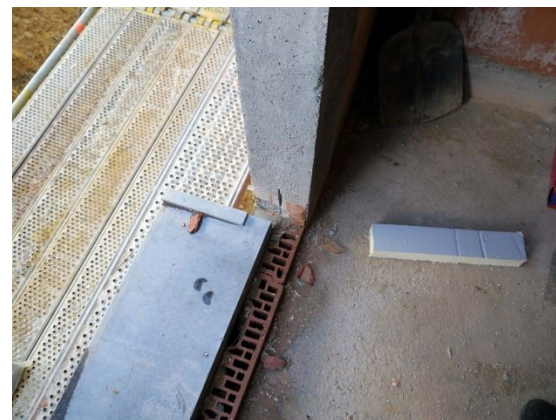
Dorpels

Thermische onderbreking dorpel

VOOR

Aluminium overstek – druiprand

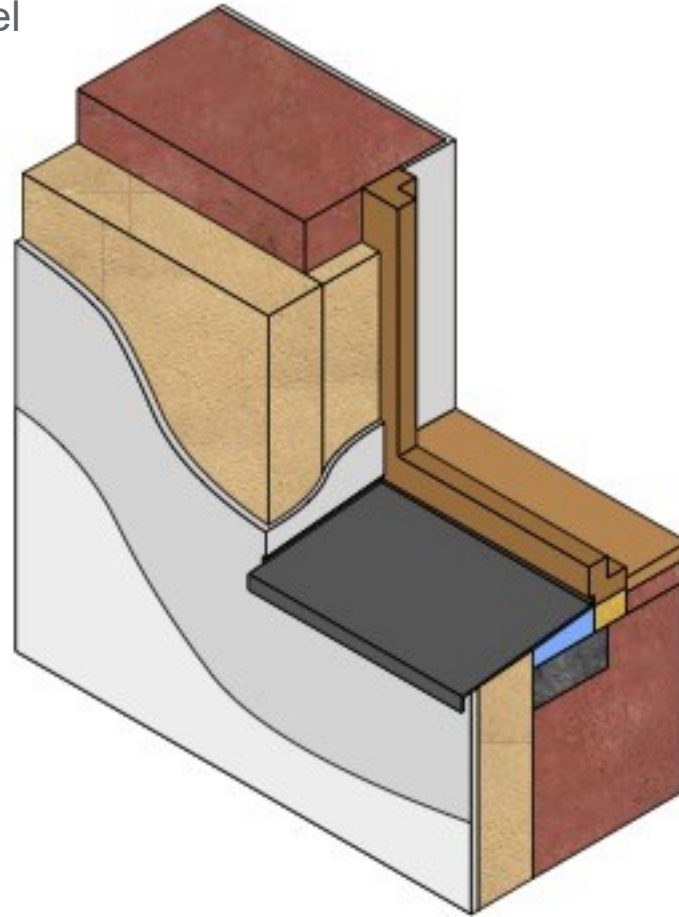

NA

Dorpels

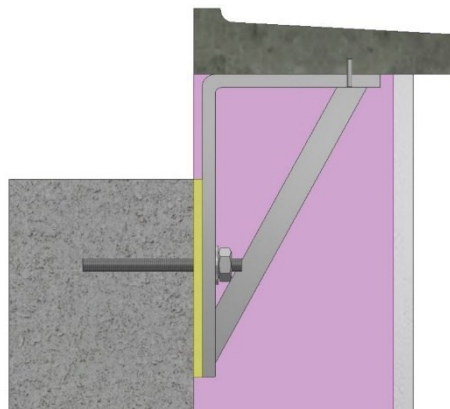
- Thermische onderbreking dorpel

Bron: HoutinfoBois & BROUAE

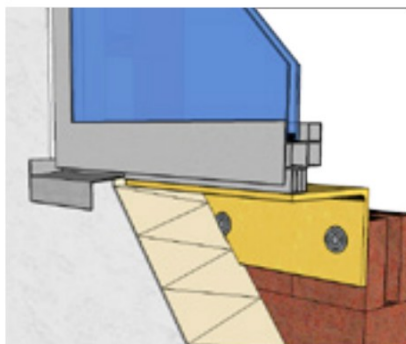

Dorpels

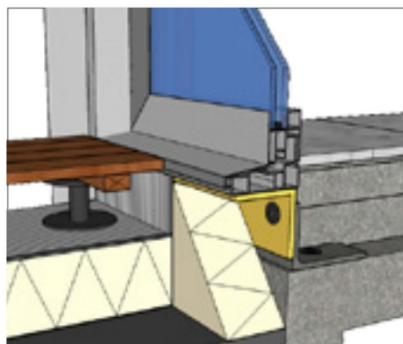

Thermische
onderbreking
dorpelsteun

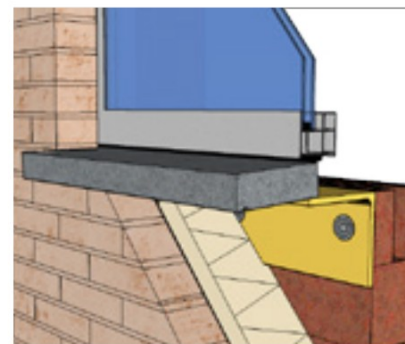
Bron: PLAKA – Solea Fix

Ondersteuning raam op borstweringshoogte
Support chassis sur hauteur d'allège

Ondersteuning raam op vloerpas niveau
Support chassis sur niveau du sol

Ondersteuning arduindorpel
Support seuil de pierre bleue

Bron: STADUCO (polyester en glasvezel)

Bestaande balkons

- ▶ Cellenbeton

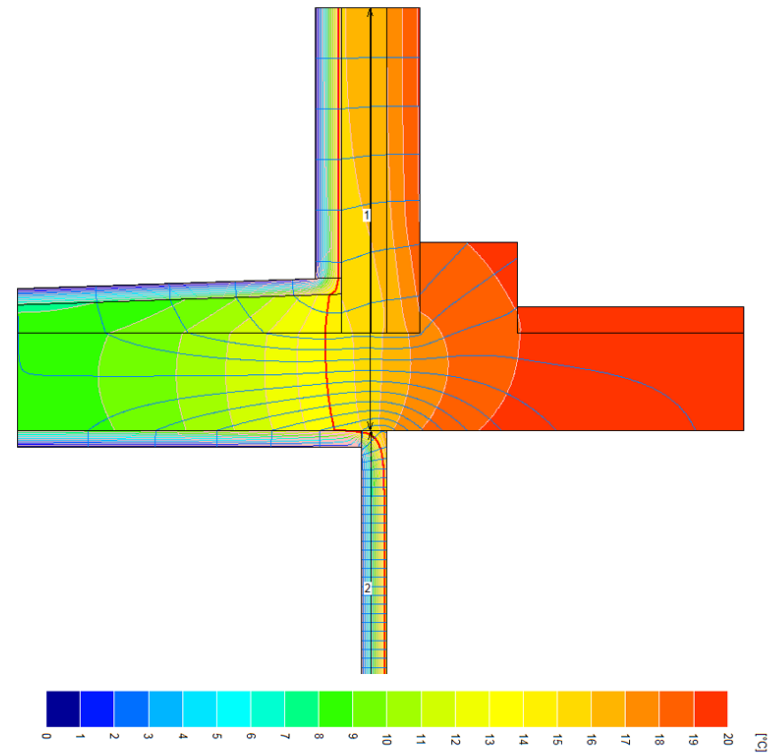
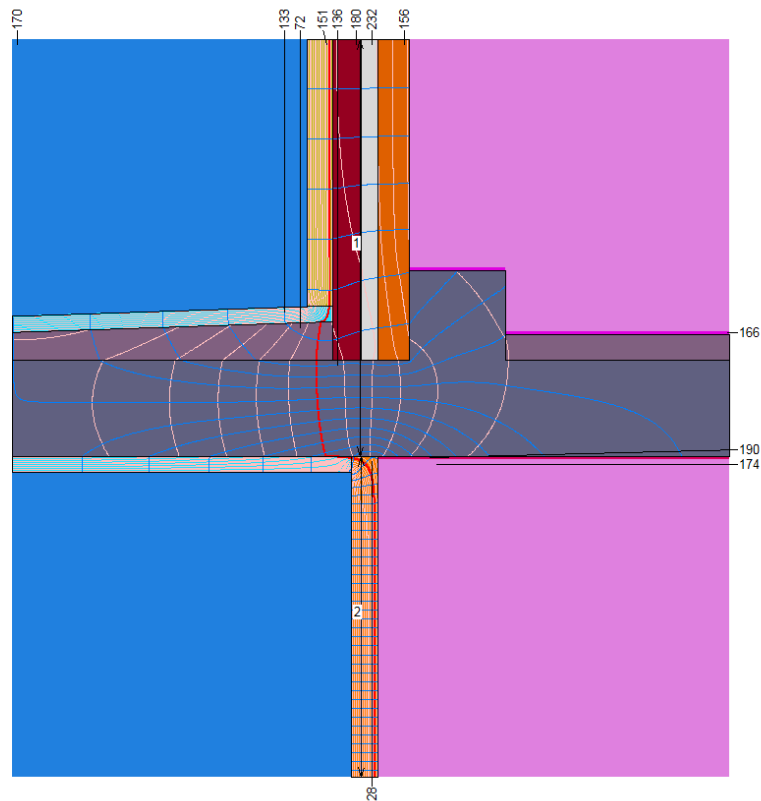

Bron: BROUAE

Bestaande balkons

- Omgeven balkon

Bestaande balkons

Bron: OCQ 2017

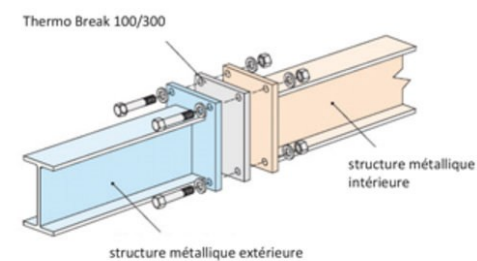
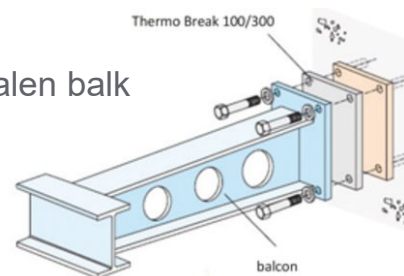
Toevoeging van een metalen balk
die door de wand gaat

Bron: PLAKA - Thermobreak

Bron: BROUAE

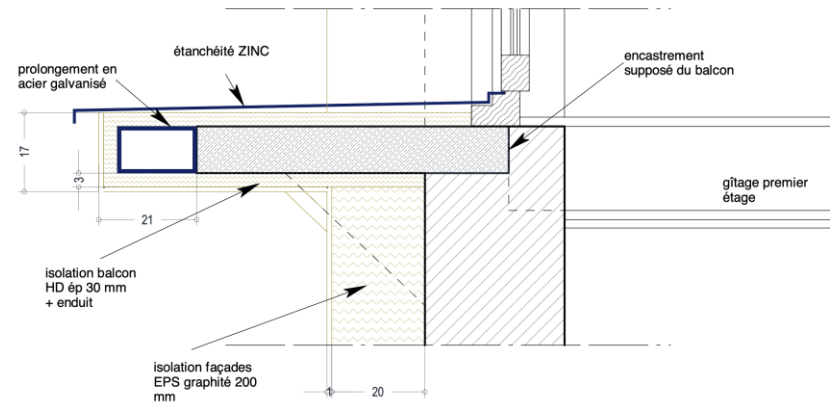
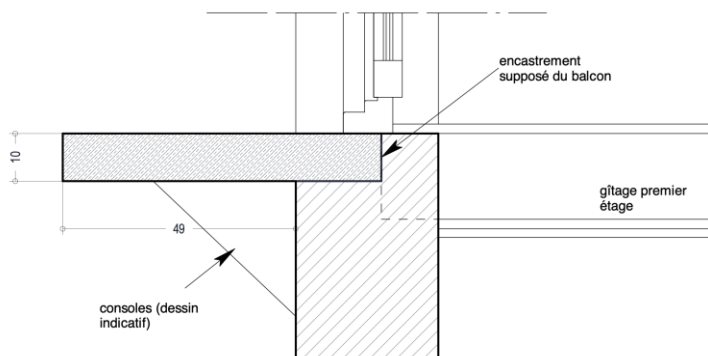

Bestaande balkons

Gevel met balkon - VOOR

Gevel met behouden balkon - NA

Bron: Atelier d'architecture Gérard Bedoret

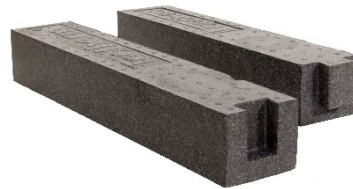
Schrijnwerk

Bron: PURENIT

 $R_{\min.} = 1,5 \text{ m}^2 \cdot \text{K/W}$ Minimale dikte voor $R = 1,5 \text{ m}^2 \cdot \text{K/W}$ 13 cm

Conductivité thermique	$d \leq 40 \text{ mm}$	$40 < d \leq 60 \text{ mm}$	$d > 60 \text{ mm}$
Valeur nominale (EU)	λ_D 0,083	0,085	0,088

Bron: BLAUGELB – Triotherm+

 Thermal conductivity Nominal value λ_D :
DIN EN 12667 | DIN 10456:2010-05
 $\lambda = 0.041 \text{ W/m}^2 \cdot \text{K}$

Schrijnwerk

Bron: CASTELEIN SEALANTS – Iso Top
Windframer

Bron: FOAMGLASS - Perinsul

Schrijnwerk

- Bevestiging voor borstwering

Bron: BROUAE + RYA

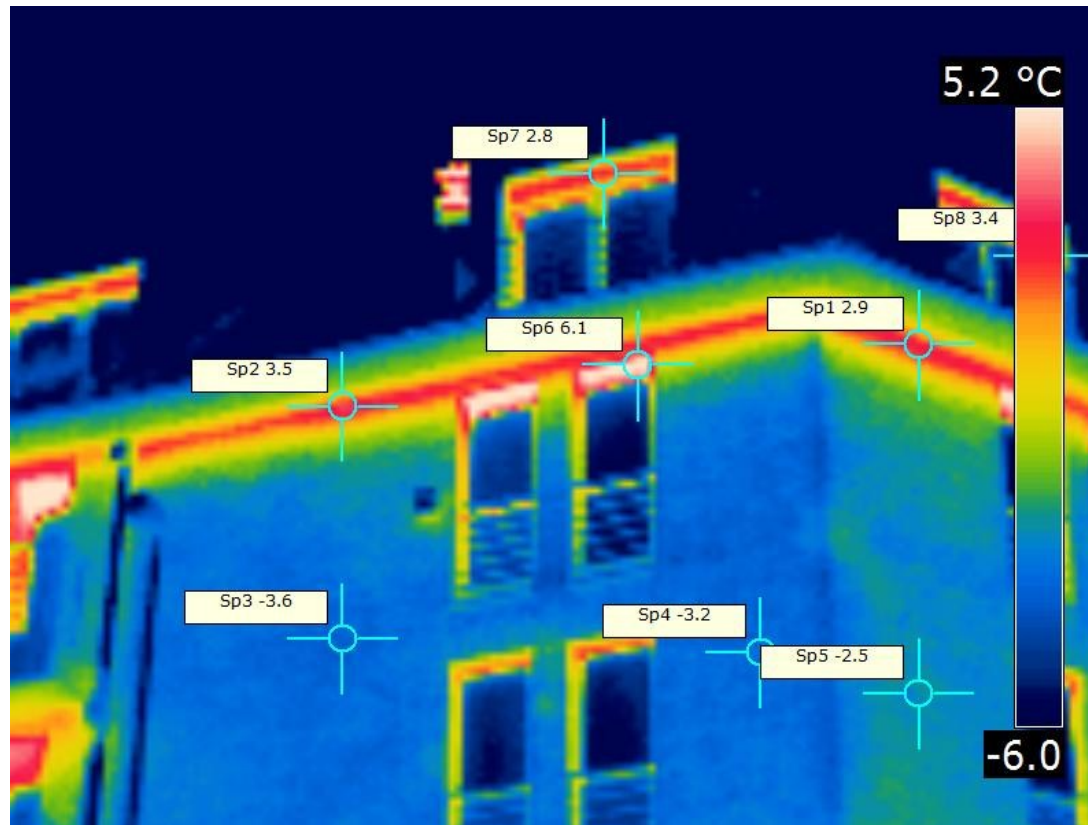
Bron: STO - Trawik

2011

Kroonlijsten (uit beton/kroonlijstladder/aansluiting hellend dak)

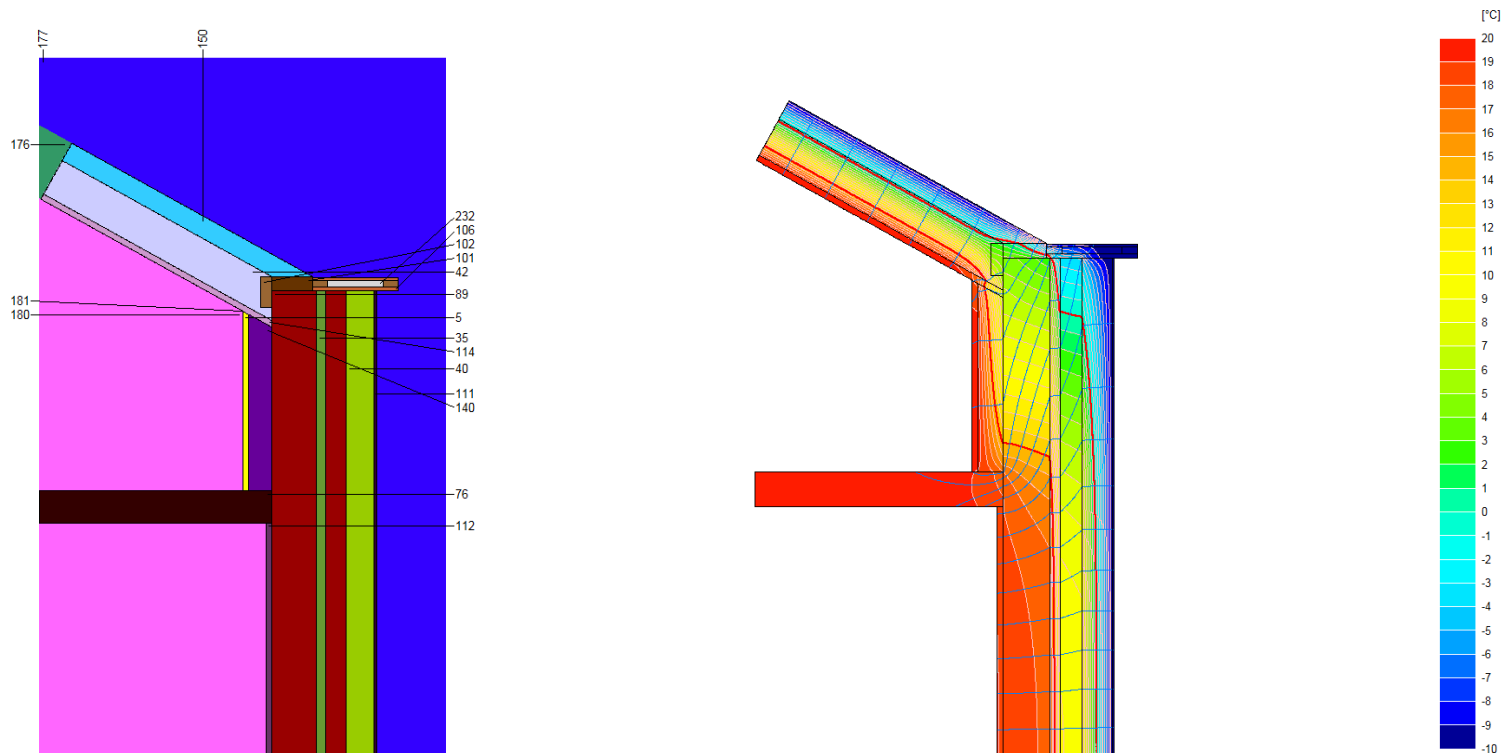
Aansluiting hellend dak

2011

Kroonlijsten (uit beton/kroonlijstladder/aansluiting hellend dak)

aansluiting hellend dak

Kroonlijsten (uit beton/kroonlijstladder/aansluiting hellend dak)

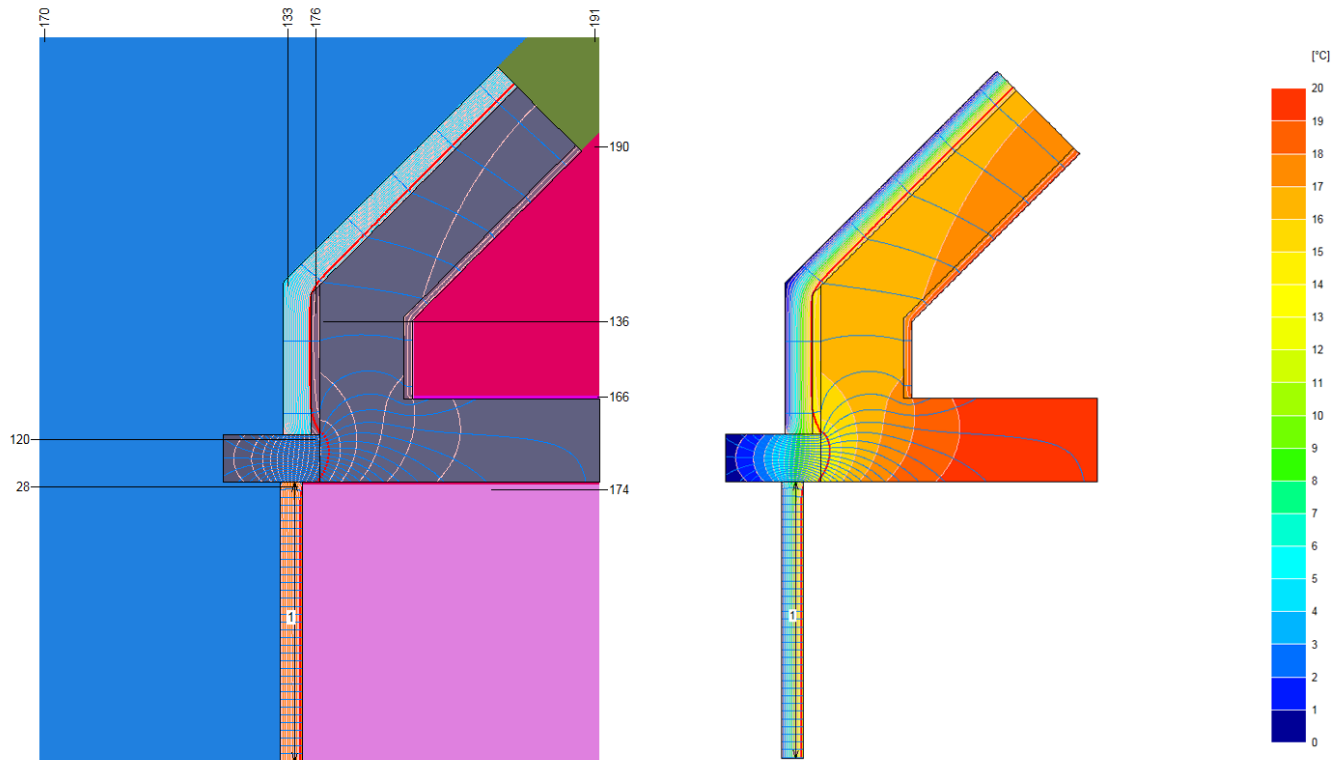

Aansluiting hellend dak

Bron: BROUAE

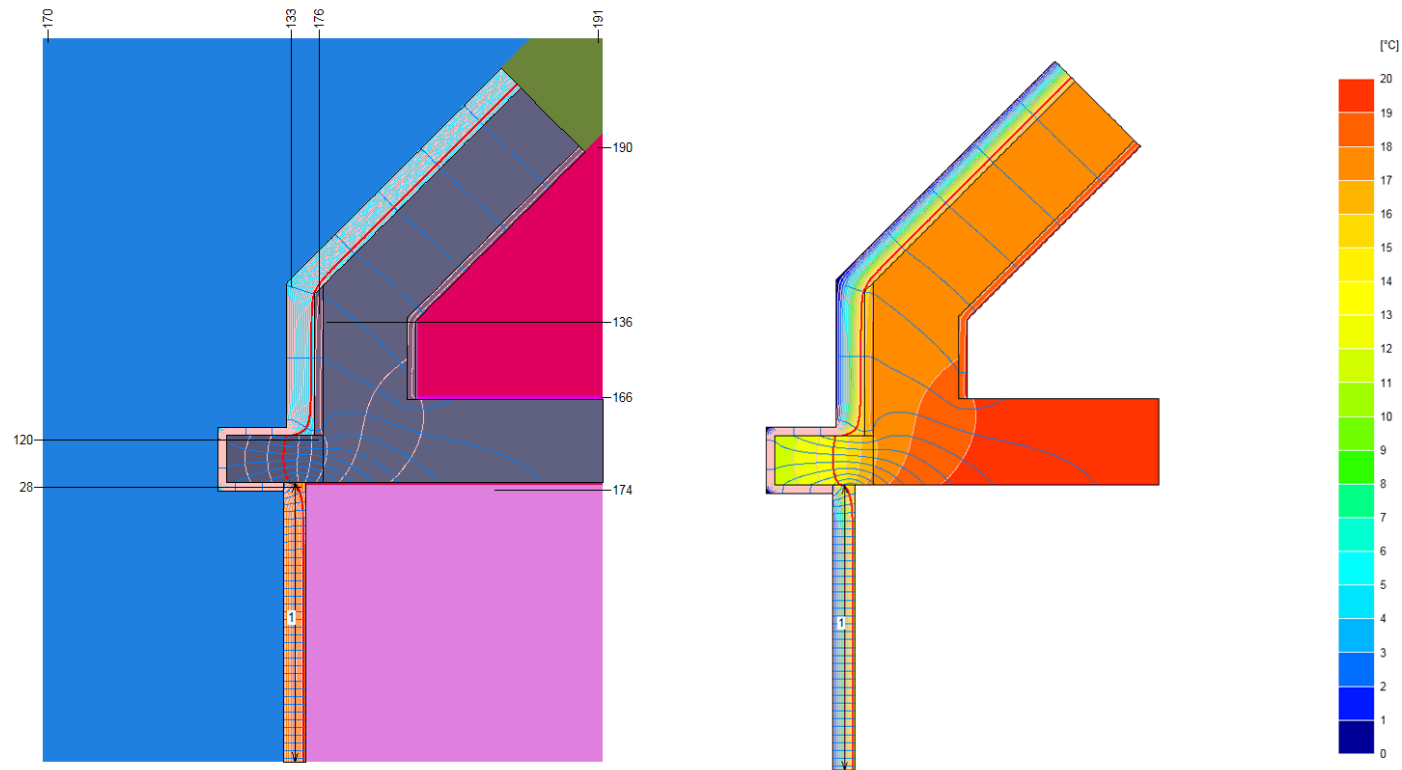
Kroonlijsten (uit beton/met kroonlijstladder)

Zonder isolatie van de kroonlijst

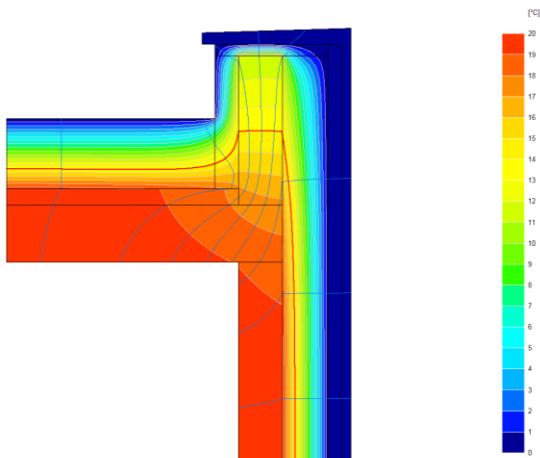
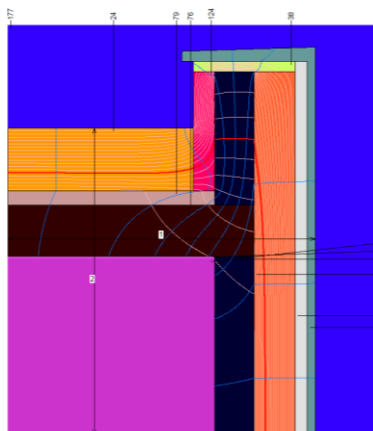
Kroonlijsten (uit beton/met kroonlijstladder)

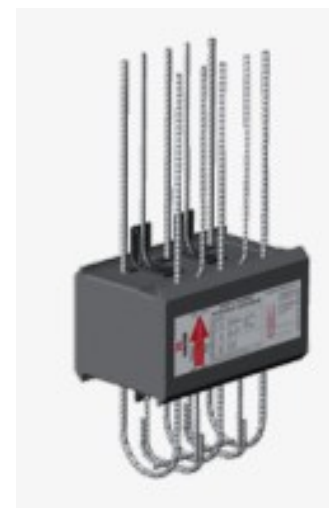
Isolatie van de kroonlijst d.m.v. minimaal 3 cm isolatie van het type PU

Opgaande dakranden

Bron: BROUAE

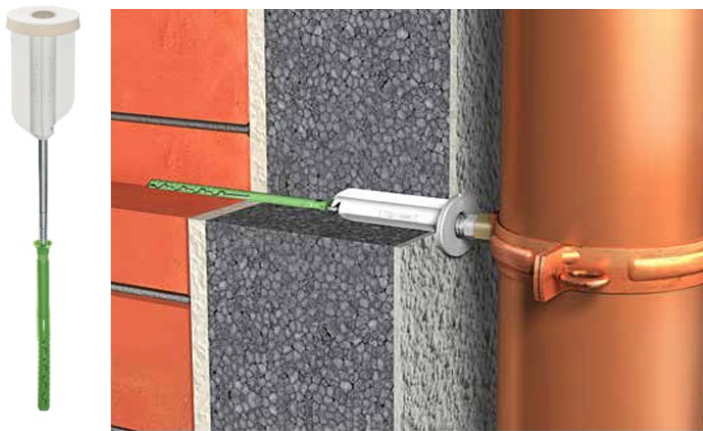

Bron: HALFEN - Hit AT

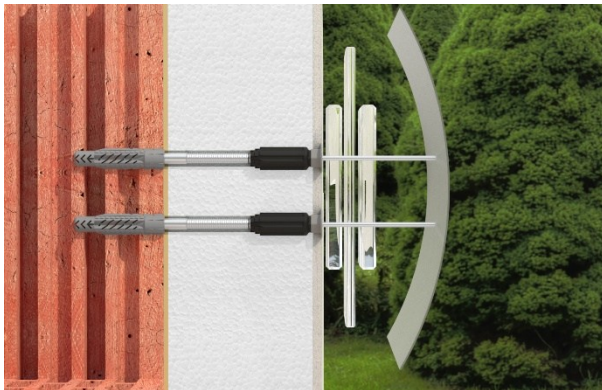

Regenwaterpijpen en andere bevestigingen

Bron: EJOT – Iso Dart

Bron: FISCHER - Thermax

Bron: IT FIX

- ▶ Samenstelling van de wand: verschillende problematieken
- ▶ Invloed van de bevestigingen op de U-waarden
- ▶ Details: muurvoetingen, dorpels, balkons, schrijnwerk, opgaande dakranden, ...
 - ⇒ **beïnvloeden de prestaties van de gebouwschil**

Gids Duurzame Gebouwen

www.gidsduurzamegebouwen.brussels

[Energie > Voorziening I Isolatie van een muur aan de buitenkant](#)

Artikels

- Benoit Quevrin et al., *Les ponts thermiques / Thermal bridges* Plateforme Maison Passive

Opleidingen en seminars

- Raadpleeg [gratis](#) alle documentatie!

Gérôme Forthomme

Energiedesigner

BROUAE sprl

 +32 2 897 80 60 info@brouae.be

BEDANKT VOOR UW AANDACHT

